

A mai vasárnapi lap ára 100 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1923.

V. ÉVFOLYAM, 152. SZAM.

VASARNAP, JULIUS 8.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 1200 korona.

EGYES SZÁM ÁRA 60 KORONA.

Kapható az összes dohányboltokban és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, városháza épület.

Jogrend

tehát még sincsen ebben a szerencsétlen országban. Mi, akik ezt eddig is látni véltük és a bőrünkön éreztük is, szinte szerettünk volna nem adni hitelt ez érzésünknek és megállapításunknak, annyiival kevésbé, — mert ezért a kibérelt lelkiismeret azonnal lehaazáruolózott bennünket és közülünk a gyengébb idegzetűeket meg is libabőröztette fenyegetésekkel.

Az ellenzék oldalán gyakorta fejlődik ki az a lélektani állapot, amely bizonyos látott, hallott vagy legalább is érzett jelenségeket a kormány terhére hibakul, bűnökül megállapít; de azért titokban ugy szeretné, ha megállapításai nem bizonyulnának igazaknak. Így voltunk mi azokkal a sötét feljajdulásainkkal, amelyeket a jogrend hiánya miatt beleeresztettünk a sivár magyar levegőbe.

Most aztán minden titkos óhajításunk és reménységünk alul maga az igazságügyminiszter rántja ki az alapot és ránt bennünket magával a kétségbeesésbe. Bejelentette ugyanis az ideiglenes törvényhozásnak, — hogy Dánér Béla királyi ügyész ellen fegyelmi eljárást indított és felfüggesztette állásától. Magyarország jövőjének kialakulását attól teszi függővé, hogy sikerül-e rövid időn belül a béke értelemben vett polgári jogrendet helyreállítani. Férfiúi becsületére jelent ki, hogy erre vállalkozott és ha vállalkozásához nem bizonyul elégnék az ereje, el fogja hagyni a helyét.

Az, hogy Dánért felfüggesztette az állásától, minket igen kevésbé érdekel. Emlékeznünk erre a férfiura homályosan. De annyira mégis világosan, hogy Bethlen miniszterelnök személyesen is támogatta, hogy egy tiszta színhajdu magyar választókerületben nyerjen mandátumot. Most maga láthatja a miniszterelnök, hogy ki látott tisztábban? Ő-e, avagy mink? Majd így hullanak le a hályog rétegei egymás után. Ez a Dánér is a fajvédelemhez tartozik. Hanem az aztán már háthorizontotól érdekel, hogy az igazságügyminiszter a jogrend hiányát megállapítja. Ő ugyan — nem tudjuk felfelé-e, lefelé-e kedveskedésből — a béke értelemben vett jogrend hiányát állapítja meg; de már a mi paraszteszünk csak egyféle jogrendet ismer. És ezt jogrendnek hívják jelző nélkül. A jogrend is olyan, mint a be-

csület. Ha hiányzik belőle valami, már akkor nem becsület.

Kíváncsiak vagyunk, hogy a fajvédelem sülyedő hajójáról

hány torok fog kiáltani hazaárulást az igazán igazságügyminiszternek való igazságügyminiszter felé!?

Az ellenzék beleszól a tisztviselő létszámcsökkentésbe.

Budapest, július 7. A nemzetgyűlés egyik legutóbbi ülésén nyújtotta be a pénzügyminiszter a tisztviselői létszámapaszárról szóló törvényjavaslatot, amelyet még a nyári szünidő előtt le akarnak tárgyalni. A javaslat kedden került a pénzügyi bizottság elé. Az ellenzéki képviselők főleg a tisztviselőkérdés állandó napirenden tartására szövetkezett csoport, a bizottsági tárgyaláson rendkívül éles ellenállásra készül a törvényjavaslat ellen.

Ez ügyben Szilágyi Lajos a következő nyilatkozatot tette:

— Az a benyomásom, hogy azokat a rendelkezéseket, amelyek az indeminálás törvényjavaslatból kimaradtak, most a tisztviselő létszámcsökkentés formájában ebbe a javaslatba helyezték el. Legnagyobb kifogásunk az, hogy míg mi az elbocsátandó tisztviselők kiválogatási eljárásába bele akarunk szólni és a kiválogatás szempontját akarjuk törvénybe iktatni, addig a javaslat csak általános kísérleteket tartalmaz. — A pénzügyminiszter kijelentette, — hogy elsősorban azok a tisztviselők kerülnek elbocsátásra, akik fegyelmi eljárás alatt állanak és hogy ilyen rendelkezések lesznek a törvényjavaslatban is. A miniszter kijelentése és a törvényjavaslat intézkedései között nagy ellentétet

látok, könnyen megtörténhetik, — hogy az elbocsátás egészen más-ként történik meg, mint azt vártuk. Mindenesetre követelni fogjuk, hogy a kiválogatás szempontjait törvénybe iktassák. A népjóléti és közlekedési miniszteriumot feleslegesnek tartjuk és azok megszüntetését a bizottsági ülésen követelni is fogjuk.

— Az ellen is felszólalunk, hogy a végkielégítés mértékét igen alacsonyan szabták meg. Azt hiszem, hogy a létszámcsökkentés és állami takarékoskodás mindinkább a rostálást célozzák.

Teljesen kimagyarázhatatlan a javaslatnak az a része, mely a nyugdíjasoktól a természetbeni ellátást megvonja. A kedvezményes ellátást semmiféle személytől nem lehet elvonni, amíg a pénz vásárló ereje folyton csökken és a drágaság egyre növekszik.

— A vármegyei létszámcsökkentés nem jelent egyebet, mint a reform teljes megsemmisítését.

— Remélem, hogy az egész pénzügyi bizottság fel fog vonulni a tarthatatlan javaslat ellen és minden képviselő, aki csak nem fekvő beteg, velem lesz és nem történik meg az a botrányos eset, amit az indeminálás javaslat tárgyaánál tapasztaltunk, hogy a bizottság ugyszólván állandóan határozatképtelen volt.

Hadik János ünneplése.

Budapest, július 7. Az iparosok országos központi szövetsége szombaton délelőtt igazgatósági ülést tartott az OKH. székében abból az alkalomból, hogy Hadik Jánost a szövötközlet díszelnökévé választotta. Az igazgatóság részéről megjelent többek közt: Kovács János kormányfőtanácsos, Gaál Károly helyettes államtitkár, Berczy miniszteri tanácsos, Szozanszky Mihály vezérigazgató és számosan.

Az iparosság nevében Szabó Gyula alelnök a szegedi szövötközletnek elnöke üdvözölte Hadik J. grófot.

Hadik János gróf hosszabb beszédben válaszolt az üdvözlésre s megköszönte a bizalmat.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd utná Szozanszky vezérigazgató biztosította gróf Hadik János elnököt az intézet tisztikarának odaadó támogatásáról. (MTL.)

Cseh repülők gyakorlatoznak a magyar határon.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 7. A cseh repülők esempészek felkutatásának ürügye alatt állandóan figyelik a magyar határt. Csehország óriási arányban növeli légi parkját. A határ mentén állandóan légi gyakorlatokat tartanak.

Zavargások Romániában.

Róma, július 7. Belgrádi jelentés szerint Dajonov agrár vezért meggyilkolva találták.

Bukaresten keresztül bolgár parasztpárti és kommunista kormányellenes mozgalmakról jönnek jelentések, mely mozgalmakat állítólag Olaszország is támogat. (MTL.)

A magyar-román ellentétek.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

London, július 7. A Times a genfi határozatról és a romániai kisebbségek kérdéséről irván azt mondja, hogy Hadrián császár azért vonult vissza Dáviából, mivel nem tudta megoldani a dáviái kérdést. A népszövetség hasonló helyzetben volt, amikor a magyar-román ellentétet elsimítani igyekezett. Apponyi és Tutulescu vitája rendkívül magas színvonalú volt. Az újságok kifejezik azt a reményt, hogy a két felfogás közti ellentétnek nem lesznek kedvezőtlen következményei.

Milyen volt az érettségi vizsgálatok eredménye?

A debreczeni középiskolákban megtartott érettségi vizsgálatok statisztikája érdekes képét mutatja az egyes iskolák teljesítő képességének. A napokban az egyes iskolákban összeírták az érettségi eredményeit. A részletes kimutatás a következő:

A ref. főgimnáziumban 65 VIII. o. tanuló közül 52 bocsátott érettségire, kik közül 4 jeles, 14 jó, 24 elégséges; osztályisméltésre utasított 9, javítóvizsgára 8.

A rom. kath. főgimnáziumban 37 VIII. o. tanuló közül 30 bocsátott érettségire, kik közül 1 jeles, 8 jó, 15 elégséges; osztályisméltésre utasított 2, javítóvizsgára 4.

A reáliskolában 40 VIII. o. tanuló közül 23 bocsátott érettségire, kik közül 2 jó, 13 elégséges; osztályisméltésre utasított 3, javító vizsgára 8.

A fju felső kereskedelmi iskolában 64 VIII. o. tanuló közül 48 bocsátott érettségire, kik közül 3 jeles, 13 jó, 32 elégséges.

A ref. leányközépiskolában 19 VIII. o. tanuló közül 16 bocsátott érettségire, kik közül 4 jeles, 8 jó, 2 elégséges; javítóvizsgára utasított 2.

A női felső kereskedelmi iskolában 30 VIII. o. tanuló közül 28 bocsátott érettségire, kik közül 9 jeles, 14 jó, 5 elégséges.

A kimutatás szerint a leányok szorgalmasabb, mint a fiúk, jobban tanulnak és kevesebbet politizálnak. Az új iskolai évre a beiratkozások megkezdődtek, főleg a vidéki kisbirtokosok küldik gyermekeiket. A létszám például a ref. főgimnáziumban már betelt, a többi iskolákban is sok a jelentkező.

Az „Egyetértés” részére előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal: Kossuth-utca 2. szám.

Középiskoláink reformja.

Negyven éve áll fenn a magyar középiskolának két fajtája, a gimnázium és reáliskola mai formájában, de azóta alig mult esztendő, hogy politikusok és pedagógusok meg ne akarták volna változtatni az 1883. évi XXX. törvényt, amely középiskoláink belső tartalmát és külső szervezetét megállapította.

Valahányszor új miniszter ült a közoktatási bársonyszékbe, de még inkább akkor, midőn egy új politikai párt vagy irányzat jutott hatalomra, azonnal felmerült a sok újító ötlet, egymást érték a különféle reform-tervek. Leginkább két kérdés körül forogtak a viták, aszerint, amint a reformálók a középiskola belsejét vagy külsejét kívánták inkább megváltoztatni.

A régi gimnáziumnak a hívei sohasem tudtak végkép megbékölni a reáliskolával s ezért vagy eltörlesztését óhajtották vagy legalább azt követelték, hogy a reáliskola is tanítson latint. Viszont a modern műveltség tábora hadat indított a holt nyelvek ellen s a gimnáziumból is ki akarta küszöbölni a görögöt, a latint pedig feljebb szorítani, hogy tanítása csak a II. vagy III. osztályban kezdődjék.

Még hevesebb harc folyt a középiskola külső berendezéséért. Nemesak a tanügyi közvéleményt, hanem az egész politikai felfogást erős hullámvázában tartotta az egységes középiskola gondolata. Ennek a reformnak a hívei a külön gimnázium és a külön reáliskola helyett olyan középiskolát terveztek, amelynek az alapja, az alsó három vagy négy osztály egységben legyen és csak a IV. vagy az V. osztálytól kezdve ágazzék el klasszikus és reális irányban, esetleg még több irányban.

Negyven éve foglalkoztatják ezek a kérdések a politikai hatalom kezelőit és a tanításnak akár elméleti tudósait, akár gyakorlati embereit. De mindezek a törekvések lényegében nem változtatták meg a középiskolai törvényt, csak az 1890. évi Csáky-féle törvény szüntette meg a görög nyelvnek kötelező voltát.

Bizonyos, hogy a magyar középiskola rászorul a javításra, hogy tartalmában is, berendezésében is nagyobb mértékű változtatást kell végrehajtani, de az még bizonyosabb, hogy a mostani idő se nem alkalmas, se nem hivott gyökeres reformálásra.

Nem alkalmas már csak anyagi okokból sem. A középiskolának bármilyen irányu és bármilyen mértékű reformja óriási költségekkel járna, amelyeket a mai borzalmas pénzügyi viszonyok között akár az államnak, akár a többi iskolafentartóknak szinte lehetetlen előteremteniök.

De az anyagi szegénységnél még sokkal nagyobb a szellemi szegénységünk. A nagy magyar tanítómesterek, a pedagógia híres tudósai vagy meghaltak, mint Kármán Mór és Beöthy Zsolt, vagy félre vannak tolvá, mint Alexander Bernát és Imre Sándor. Még a politikától teljesen távolálló olyan elsőrendű tanügyi férfiu, minő Dóczi Imre, bizonyos

Megbüntették az elnöki tisztevel visszaélő alispánt.

Budapest, július 7. Szilágyi L. nemzetgyűlési képviselő, mint ismeretes, feljelentést tett a belügyminiszternél hivatali szabálytalanság és mulasztás miatt Baranyi András bihari alispán, Mikecz H. főszolgabíró és Gálbori László aljegyző ellen.

A belügyminiszter a vizsgálat lefolytatásával Jász-Nagykun-Szolnok vármegye alispánját és közigazgatási bizottságát bizta meg.

A bizottság a vizsgálat befejezése után Baranyi András alispánt és a két tisztviselőt bűnösnek

szintén nem találta meghallgatásra. A régi előkelő kulturpolitikusok, amilyen például Berzeviczy Albert, nem részesei a kormányhatalomnak. — Ugyan kik terveznek a középiskola reformját és kik hajtanak végre? Talán a kurzusnak azok a politikusai, akiknek közművelődési programjuk a numerus claususnak, ennek a gyűlölet-törvénynek a megalkotásában merült ki? Vagy a kurzusnak azok a pedagógusai, akiknek legtöbb bölcsességük a felvételi vizsgálatban tetőződött, abban, hogy az elemi iskolát végzett gyermeket egy idegen vizsgáló bizottság elé állították addigi tanítójának csufjára, magának és szüleinek gyötrelmére.

Isten ments, hogy ezek a politikusok és pedagógusok új törvényt hozzanak a középiskoláról! Inkább maradjon minden úgy, ahogy volt!

KÖZGAZDASÁG

Kísérletezzünk műtrágyával.

Hazánk termő talajának ösereje a kalászosoknak hosszú évtizedeken át folytatott egyoldalú termesztésével nagymértékben kimerült. Ennek természetes következménye a termésátlagok csökkenése.

Ma már a vagyonszállás, jövedelemadó, 5000 koronás kútbér, 50 kilogrammos legelőbér és más sokféle fizetési kötelezettségek közepett, az irigyelt 40.000 koronás buzaár mellett sem találja meg a gazda számítását a gabonafélék terméshozamával, ezért kénytelen olyan segédeszközökhöz nyúlni, a melyekkel termését növelni képes. Ilyen segédeszköze a gazdának a különböző műtrágyák alkalmazása.

A kultúrnövények tápanyagainak felvételét eszközlik a föld, a levegő és a víz, ezek képezik tehát a tápanyag forrásait.

Hogyan tudja pedig a gazda, melyik tápanyagban szenved a talaj hiányt? Már a talaj minőségéből lehet bizonyos fokig a tápanyag tartamára következtetni. Televényes, fekete talajok rendszerint nitrogéndúsak, tehát legfeljebb foszforsavat vagy káliút kívánnak, a homokos talaj rendszerint káliiban és mészhöz szegény.

mondotta ki az 1866. évi XXIII. t.-c. első paragrafusának a) pontjába ütköző fegyelmi vétségükben és ezért az alispánt és az aljegyzőt dorgálásra, a főszolgabíró pedig ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Bebizonyosodott, hogy az alispán elnöki hivatalos hatáskörével súlyosan visszaélt, — mert olyan indítványt engedett tárgyalni Eressey Péter indítványára, — melytől dícsőítette, ellenben gyűlölt ellenfelét, Szilágyi Lajost, erkölcsileg megbélyegezte és ehhez pedig a közgyűlésnek nem volt joga.

A termés maga is adhat némi utbaigazítást. Ha a talaj sovány és sem takarmány, sem gabona nem ad kielégítő hozamot, akkor valószínűleg több tápanyag, tehát nitrogén, foszforsav és káli is esekély mennyiségben van a talajban, ilyenkor vagy istállótrágyát, vagy teljes műtrágyázást, azaz foszforsav, nitrogén és káli tartalmu trágyaféléket kell adnunk. Ha a gabona szépen fejlődik, könnyen megdől, de kevés magot köt, akkor bizonyosan hiányzik a foszforsav, ha pedig a gabona diszlik, ellenben a répa, a here és burgonya nem akar sikerülni, akkor kálihiányra lehet következtetni.

A talaj trágyaszűségletének kipuhatólására az egyedüli és praktikus eljárás a termelési kísérlet.

A tudományos kutatók ily kísérleteket tenyészedényekben, a kipróbálandó talajjal és az illető műtrágyákkal hajítják végre, a gyakorlati gazda pedig a szántóföldjét használja kísérlettelre.

Igy tehát magát a földet kérdezzük meg, hogy melyik tápanyagra van szüksége, miféle műtrágyát kell alkalmazni. Az ilyen műtrágyázási kísérlet mindig helyén lesz, ha a föld terméseivel nem vagyunk megelégedve és ha az istállótrágyázás mellett nincs megfelelő termésünk. Ilyen kísérlettelre nem kell nagy apparátus, sem tudomány, sem előkészületek, hanem elsősorban azon tápanyagot tartalmazó műtrágyával teszünk próbát, amely tápanyag feltevésünk szerint esekély mennyiségben van jelen. Kísérlet céljából egyszerűen akármelyik táblából kihalítunk egy fél vagy egész holdas hasábot, erre hintjük el megfelelő időben a kipróbálandó műtrágyát s egyebekben teljesen egy és ugyanazon módon kezeljük az egész táblát. Már a növény vegetációja alatt észrevehetjük a trágyázott parcellán a növénynek eltérő fejlődését, sőt gyakran már a szem is megmutatja nekünk, hogy okozott-e a műtrágya terméstöbbletet. De azért ne sajnáljuk azt a kis fáradságot, hogy a műtrágyás parcellának és egy éppen akkora nem trágyázott szomszéd parcellának termését külön arassuk le és külön csépeljük ki. Az esetleges terméskülönbség megmondja nekünk, volt-e a műtrágyának hatása és jött-e az alkalmazása haszonnal vagy nem.

Saját érdekében ecelekszik minden gazda, ha a műtrágyázással kísérletet tesz. E tekintetben készséggel ad felvilágosítást a debreceni gazdasági egyesület titkári hivatala, ahol műtrágya megrendelésre előjegyzések is elfogadtnak.

Debreceeni méhészeti kiállítás elmarad. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara alakulása óta nagy szeretettel törekedett a magyar méhészeti érdekei védelmére és a méhészkedés fejlesztésére. E célból határozta el és készítette elő nagy munka és tetemes költségáldozattal Debreczenben ez év augusztus havában egy országos méhész-kiállítás rendezését. Az országos kiállítás iránt a földművelésügyi miniszterium is teljes jóindulattal, a gödöllői állami méhésziskolát kiváló oktató célu gyűjtemény bemutatására utasította. Hivatalos oldalról országoszerint kiváló érdeklődés nyilvánult. De a kiállítás sikerének biztosítása elé még is leküzdhetetlen akadályt gördített az a körülmény, hogy a méhészekre már előző két szerencsétlen esztendő után a jelenlegi év is kedvezőtlen mezézési viszonyokat hozott, úgy hogy a válságos viszonyok között levő magyar méhészlet egy országos kiállításon most csak súlyos sebeit tudná megmutatni. E jelenlegi kedvezőtlen esztendő hatása folytán a Kamara nem akarná, hogy a magyar méhészlet gyöngeségét tárassa elő: ez országos kiállításnak és azzal kapcsolatos kongresszusnak megrendezését, elhalasztotta kedvezőbb évjáratra. Értesíti a Kamara mindazokat, akik a kiállításra jelentkezni kívántak, hogy jelentkezéseiket vagy tárgyaiikat ennek folytán ne küldjék be.

Árpád-királyok idejéből való romok a Cserén.

Őskori lelőhelyeket tárnak fel.

A városi tanács jóváhagyásával egy bizottság a múlt héten a Cserén kutatásokat tartott a mohácsi vész idején elpusztult községek helyén. Az avult oklevelekből már régen megállapították, hogy Debreczen közelében három, az Árpád királyok idejéből való, község volt. Szalóksámszon, Haláp és Ujlak. Ujlakfalvát később Szent János falvának nevezték. A városi muzeum kiváló igazgatója: Zoltai Lajos Haláp falvát már 1907-ben felarta és ő-sírokat is talált. A halápi templom fundamentumát is kiasatta. Szalóksámszon falvát 1914-ben kutatta, de csak téglaromokat talált, alap nélkül, mert a közeli tanyákba hordták el a téglákat. A harmadik falu Ujlak vagy Szent János kutatására Zoltai Lajos dr. Ecsedi Istvánnal ment ki a múlt héten. Velük ment Csobán Endre levéltárnok is az őstelepre.

A lelőhelyen csak törmelék téglákat találtak. Zoltai Lajos, a kiváló régész, megállapítása szerint a téglák s romok azonosak a halápi és fancsikai elpusztult falu romokkal. Asatásokat most nem végeztek. Az alapok feltárását későbbre halasztották. Az ugynevezett János-hegyen épült a falu temploma és ha kiássák, értékes leletekre akadhatnak.

A közel jövőben a Debreczen környéki történeti nevezetességgel bíró lakóhelyeket fel fogják tární Zoltai Lajos igazgató vezetésével. A városi tanács hozzájárult a kutatásokhoz, amelyek sok értékes lelettel gazdagítják majd a városi muzeumot.

PETROLEUM la finomítvány
minden mennyiségben legolcsóbban beszerezhető
ULMANN r.-t. fűszernagykereskedésében. Piac-utca 69. szám alatt.
SÜRGÖNYCIM: ULMANNERTÉ. DEBRECZEN.

Közlekedésünk megjavítása.

Magyarország békében a közlekedés terén, a vasutakat kivéve, eléggé elhanyagolt állapotban volt. Víz utaink nem voltak egészen kihasználva, jármű és egyéb szállítási utaink pedig a hatóságok közömbössége folytán elhanyagoltak, sőt teljesen leromlottak.

Minden közlekedés ugyszólván a vasútra helyezkedett és ennek hátránya kitűnt különösen a háború alatt, amikor a forgalom ereje nemcsak túlszűkült, de vonalainkat, hanem azokat sokszor meg is bénította és ezáltal fontos érdekek létkérdése forgott kockán.

A mai állapot némileg javult, különösen a vízi közlekedés terén, a vasutakról nem is szólva, míg a jármű szállításra alkalmas utak egyelőre pénzügyi miatt stagnálnak mai állapotukban.

Pedig a szállítási utak hiánya vagy birtoklása eléggé szemléltetővé teszi jelenleg azok fontosságát és az illetékeseknek azok megjavítására nagyobb gondot kellene fordítani.

Békében a vasut. — Baross Gábor öröke — volt nagy Magyarországnak fő életereje. A Budapesten átterelt átmenő forgalomnak most mutatkoznak reánk nézve kedvező jelenségei, amennyiben egy a főúton elszakított részek, mint az utódállamok legközelebből csak rajtuk keresztül tudnak egymással érintkezni. Azonkívül a Balkán mi körüljük össze legiermeszetesebben úgy Észak, mint Nyugat Európával.

Vízi utaink koronája a Duna, — bár nemzetközivé lett, — egy részében a miénk maradt és így részesei lehetünk a rajta vezetett nagy forgalomnak.

Ebben a szerencsés fekvésünkben reánk nézve még eléggé fel nem ismeri és ki nem használta kedvező lehetőségei vannak.

Szomszédainkban még sokkal nagyobb az elfogultság irányunkban, sőt erre figyelmünket ök hívják fel. Bennünk pedig az ösztönös ellenszenv nagyobb, sem hogy a helyzet alapos kihasználására velük való viszonylatban gondonánk is.

Nem szabad időt vesztelnünk, ellenszenvünket küzdjük le és gondoljunk a jövőre.

Miként a svájceink, vagy velenceiek kihasználják természeti szépségüket, nekünk is úgy kell értékesíteni kedvező fekvésünket.

Nem kell félni, hogy új befektetés kell. A vasutnál eddig is minden új útház építése, minden új kilométer hosszúsága új keresési lehetőségeket nyitott.

Először is a vasutakat kell olyan állapotba hozni, hogy az nemcsak a mi szükségletünknek feleljen meg, hanem a ránehezülő átmenő forgalmat is lebonyolítani képes legyen. E téren dicséretes igyekezettel találkozunk, egyélen akadály az illetékesek szűkmarkúsága. Pedig vasut terén az egész országnak egyetlen Budapestté kell lenni forgalom tekintetében.

A Duna forgalmának lebonyolítását az idegenek ragadták kezükbe, s nekünk inkább a csendes néző szerepe jut majd. Legalább a megmaradt hajózható vizeinket igyekezzünk bekapcsolni a Duna forgalmába, azáltal is rengeteg vasúti kocsit, munkaerőt letermentesítenénk.

Az egyéb szárazföldi utak kiépítése pedig annyira közérdek, hogy arra igénybe lehetne venni minden közmunka erőt. Tulajdonképpen a mai kiesiny Magyarországon saját magunknak alig kellene a vasut használni, hanem saját céfjainkra való itthon termelt dolgainkat a jól és célludatos kiépített közutakon kellene lebonyolítani. Mennyi erőforrás maradna meg értékesítésre, ami egyik fő jövedelmi forrása lehetne idővel az államnak.

Az ezáltal bekapcsolt részek gazdaságilag annyira fellendülnének, hogy a többiermelés, különösen pedig az élelmezés megjavítása körül számottevő ténylezet jelenetnének.

Parlagi.

Az Egyetértés részére előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal.

Ady Lajos főigazgató a tiszántuli középiskolák megszüntetéséről.

Az utóbbi hetekben a fővárosi és vidéki lapokban egyaránt híradások jelentek meg arról, hogy a közoktatásügyi kormányzat takarékosági okból egyes középiskolákat megszüntet, némely autonóm intézettől pedig megvonja az államségélyt.

Ady Lajos debreceni tankerületi királyi főigazgató az iskola megszüntetések dolgában a következőket mondta:

— Magam is olvastam a fővárosi és vidéki lapokban, hogy bizonyos megnevezett iskolákat a közoktatásügyi kormányzat már a következő tanév elejétől kezdve megszüntetni szándékozik. Hivatalosan is tudomásom van róla, hogy a közoktatásügyi kormányzat az ország csakugyan nehéz gazdasági viszonyai között abban a kényszerhelyzetben van, hogy néhány középiskolát megszüntet, illetve másfajta, jórészt szakirányú középiskolává szervez át. A miniszter ur azonban sokkal inkább megbecsülje és értékelje a kulturának, sem hogy a tényleges szükségletei betöltő iskolákat tiszán takarékosági szempontból szándékoznak megszüntetni. Csak arról van szó, hogy azok az intézetek, amelyek csekély népességük és fogyalékos didaktikai felszerelésük révén nem lehetnek a művelődésnek hasznos szolgálatot: diminuáltassanak és a felszabaduló anyagi erőt a többi életképesebb és csakugyan szükségletei betöltő iskolák javára fordíthatassák. Az iskola megszüntetés tehát semmiesetre sem jelent kulturális veszteséget, csak az anyagi és kulturális erők gazdaságosabb kihasználását.

— Hogy mely iskolák szüntettetnek be, e pillanatban még nem eldöntött dolog; a közoktatásügyi kormány nagyon alapos mérlegelés

után fog ebben az egyes városokat csakugyan fájdalmasan érintő kérdésben dönteni. Ami speciel a tiszántuli középiskolákat illeti, itt csakugyan végleges döntés még nem történt és azok a híradások, melyek a fehérgyarmati, nyírbátori állami iskolák megszüntetéséről és a nánási, karcagi és békési református gimnáziumok államségély megvonásáról szólnak, egyelőre csak kombinációknak nevezhetőek. Ma még csak az bizonyos, hogy a debreceni, nyíregyházi iskolákat veszedelem nem fenyegeti és ugyancsak kétségtelen a fenmaradása a kiténő internátusokkal megerősített hajduböszörményi és mezőturi református főgimnáziumoknak. Ugyancsak nem vitás az életbenmaradása a kisvárdai állami főgimnáziumnak, melyre a Felsőtiszántul kulturális életében nagy szerep fog válni, mert a nyolc éven át befejezeten iskola palota az állam nagy áldozataival fokozatos befejezést nyer egy, hogy az ország e legnagyobb méretű modern iskola palotája nemcsak egy teljes s az alsó osztályokban párhuzamos osztályokkal ellátott főgimnáziumnak elhelyezésére lesz elegendő, hanem bőséges hely marad fent egy 100—120 főnyi internátus számára is. — Ennek a jelentősége Kisvárdának Ruszkakrajnához való közelsége révén nemcsak kulturális, hanem nemzeti fontosságú is.

— Általában véve felesleges az érdekelte szülőknek és városoknak izgulniok az iskola megszüntetések miatt, mert a közoktatásügyi kormány ezt a kényes kérdést olyan körültekintéssel és az összes felmerülhet szemponatok figyelembevételével végzi s így az iskoláknak ötlet-szerű vagy megokolatlan megszüntetésétől félniök igazán nem kell.

Kevesebb pénzbe kerül

a kávéja, ha babkávét és pótlókat helyett az újfajta „**ЄNPIZO**“-ból készíti. „**ЄNPIZO**“ tökéletesen pótolja a babkávét. Erősebb, izletesebb és ezen felül még rendkívül olcsó is. Eme különlegesség minőségéért gyártójának, a **FRANK HEINRICH FIAJ** cégnek világhíre szavazol.

Ujságírók, színészek, műkedvelők szenzációs nyári mulatsága.

Hármas kabaré és táncmulatság.

Magyarországi Ujságírók Egyesületének debreceni csoportja által a jövő szombaton, e hó 14-én a Nagy erdőn rendezendő „Hármas kabaré és táncmulatság“ előkészületei már megtörténtek. Az öndieséret hibáját elkerülendő, arra tekintettel, hogy ujságírók rendezéséről van szó minden dicséret reklám mellőzésével egyszerűen közöljük az eddigi összcélított programot, mely még bővülni fog:

Első kabaré

(kezdeté 8 órákor este)

1. Nyitány. Tisztviselői zenekar.
2. Nagyerdei Helikon. Öt debreceni fiatal költő saját verseiből felolvás: Antal József, Benyovszky László, Harsányi László, Kelembér Sándor, Király Tibor.
3. Hegedűszó. Bihar kesergő. Műdalok. Előadja: Gömöri Zoltán.
4. Magyar nóták. Eneklí Simon István.
5. Bűvész mutatványok. Előadja Sötét Balázs, a Csokonai-színház művésze.

6. Anekdoták a régi debreceni ujságírók életéből. Irta és felolvassa Szathmáry Zoltán lapszerkesztő.

7. Kuplék. Előadja Iványi Sándor komikus.

8. Magyar táncok. Lejtik Bor-di Bella és With Böske, a Csokonai színház táncosnői.

9. Egyfelvonásos bohózat. Előadja Markovits Andor és Rolkó József művészek.

10. Uri Jazz Band. Törő Ferenc, Radó Pál, Radó Sándor, Guttman Sándor s.b. részvételével.

Konferál: Maizner János hírlapíró és Markovits Andor, egyszerre ketten.

Második kabaré

(kezdeté 11 órákor éjjel)

1. Mókás dalok. Előadja Hajnal Turi.
2. Magánszám. Előadja Kardoss Géza, a Csokonai-színház igazgatója
3. Táncok. Lejtik Kovács Terus és Markovits Endre.
4. Áriák: Timár Ila, a Csokonai-színház primadonnája.
5. Cigány a bíró előtt, magánjelenet. Előadja Iványi Sándor komikus.
6. Különböző mókák: Szigeti Jenő a Csokonai-színház tagja.
7. Cselló szóló: Galánffy György.
8. Operett részletek (énekszámok) Unger István, a Csokonai-színház tagja.
9. Bohózat. Előadja: Markovits, Rolkó, Szigeti művészek.
10. Opera áriák: Voith Ilonka, a Csokonai-színház tagja.

11. „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország.“ Eneklí az összes szereplők és a közönség. Konferál: Pálffy József és Szigeti Jenő, egyszerre ketten.

Harmadik kabaré

(kezdeté hajnali 2 órákor)

1. Magánszám. Előadja: Márkus Károly.
  2. Tréfás bűvészmutatványok kuplékkel. Előadja: Mika László karikaturista.
  3. Kuplézik Nagy József.
  4. Sansonettek. R. Giacorus Valerie a brüsszeli Konzertsaal tagja.
  5. Monológ: Luczay Árpád hírlapíró.
  6. Táncok: Fancsovits nővérek.
  7. Fuvolaáriák. * * *
  8. Klasszikus magyar dalok. — Eneklí Simon István.
  9. Monológ: Maizner János hírlapíró.
- Konferál: Luczay Árpád hírlapíró és Rolkó József, egyszerre ketten.
- Műsor közben és után tánc reggelig. Közben megannyi szórakozás. Szépség és elegancia verseny, tréfás férjsorsolás, konfetti és serpentin esata.

▼ SZÍNHÁZ ▼

A Csokonai-színház műsora:

Vasárnap délután: **Kék mazur**; este: **Szép Heléna**. Hétfő: **Szerencsétánc**. Kedd: **Hollandi menyecske**. Szerda: **János vitéz**. Csütörtök: **János vitéz**. Péntek: **János vitéz**. Szombat: **János vitéz**. Vasárnap délután: **Szép Heléna**; este: **János vitéz**. Hétfő: A karszemélyzet jutalomjátéka. (Utolsó előadás.)

János vitéz Kovács Terussal a címszerepben szerdán kerül felújításra. Iluskát Timár Ila, a francia királykisasszonyt Voith Ilonka, a boszorkányt Halassiné adja.

Timár Ila felléptei: Ma délután Kék mazurban, ma este Szép Helénában, holnap este Szerencsétánc című operettben.

Hétfőn és kedden tisztviselő-est. A színház igazgatósága a tisztviselők részére még két tisztviselő-estét rendez. Hétfőn a Szerencsétánc, kedden a Hollandi menyecske, a szezon két sláger operettje kerül színre.

Meteor-mozgóban vasárnap Poklok világa, amerikai világláger. Jegyelővétel szombattól.

Uránia. Griffek karmaiban, kalandorfilm, ma utoljára. — Hétfőn: Francesca Bertini játékával Gyilkos szenvedély dráma. Kizárólag felnőtteknek.

Vigszínházmozgó. Utoljára: Jön a rozson át, Loth Péval; és A házasság komédiája. Hétfőn A gyönyörök kastélya.

Páncélbőrű banditák. Bűnügy, 10 felvonásban, ma utoljára az Apollóban.

◆ SPORT ◆

Észak-kelet válogatott mérkőzése zajlik le ma délután 6 órákor a DKASE Ugeblóteri sporttelepén. — Mindkét csapat nagy erővel fekszik a küzdelembe. A jobb technikájú Északnak mindenesetre nagyobb esélyei vannak a győzelemre, bár sokan biztosra veszik az eldöntetlen eredményt. A mérkőzés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Észak csapata valószínűleg a következő felállással jön le: Szilágyi, Dankó, Posteiner, Hernádi, Pataki, Klement Gyuricsko, Szentgyörgyi, Csapka, Muhorai és Presovszky. A Kelet csapata a következő: Farkas, Baik, Friedl, Fehér, Sipos, Szolárszky, Poloneczky, Fóris, Guttman, Wampelich, Merlin, Tartalék Roth és Kaiser.

HIREK

Tájékoztató.

1923 július 8.

Csokonai-színház: Este 8 órákor János vitéz. Délután 3 órákor Szép Heléna.

Víg-színház: 3, 6 és 9 órákor: Jón a rozson át, A házasság komédiája.

Uránia mozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor: Griffek karmaiban.

Apolló mozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor: Páncélbőrű banditák I., II. r.

Meteor mozgó: 3, 5, 7 és 9 órákor: Poklok világa I. rész.

Közművelődési könyvtár nyitva: reggel 8-tól este 8-ig.

Városi múzeum: Történelmi és néprajzi osztálya, a Csokonai-körerkönyvtára nyitva d. e. 9-12-ig, délután 2-4-ig.

Éjjeli szolgálatot tartanak a következő gyógyszertárak: Kigyó (Piac-u. 33.), Magyar korona (Péteriá-u. 8.), Csillag (Árpádtér 1.), Mátyás király (Nyilas-telep).

Délután Észak-Kelet válogatott bajnoki futball mérkőzése.

1923 július 9.

Csokonai-színház: Este 8 órákor Szerencselánc.

Uránia-mozgó: 7 és 9 órákor: Gyilkos szenvedély.

Víg-színház-mozgó: 7 és 9 órákor: Gyönyörök kastélya.

Apolló mozgó: 7 és 9 órákor: Páncélbőrű banditák III. rész.

Közművelődési könyvtár nyitva: reggel 8-tól este 8-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva: d. e. 9-től 1-ig, d. u. 2-től 8-ig.

Éjjeli szolgálatot tartanak a következő gyógyszertárak: Kigyó (Piac-u. 33.), Arany Egyszárnu (Kossuth-u. 8.), II. Rákóczy Ferenc (Külső vásártér), Nádor (Szentanna-utca 66.), Csokonai (Mester-u. 43.), Reménység (Csapó-u. 22.).

Országos vásárok tartanak:

- Julius 8. Jászdózsá.
- Julius 8. Karczag.
- Julius 8. Kötégyán.
- Julius 9. Arokló.
- Julius 9. Büdszentmihály
- Julius 9. Eger.
- Julius 10. Tiszalucz
- Julius 12. Edelény
- Julius 15. Heves
- Julius 16. Jánoshida
- Julius 18. Hajdunánás
- Julius 20. Csenger
- Julius 20. Máriapócs (Bucsu)
- Julius 22. Törökszenmiklós
- Julius 23. Mátészalka
- Julius 23. Fehérgyarmat
- Julius 23. Tiszalárján.
- Julius 23. Tokaj
- Julius 25. Nyirmada.

A debreczeni napilapok új árai.

A debreczeni napilapok példányszámai árának legutóbbi igen szerény emelése alkalmával jeleztek a kiadótulajdonosok, hogy az új árat csak ideigleneseknek tekintik, mert a lapok előállításai költségeinek további emelkedése ismételt ár-emelés kényszerűségét fogja rájuk róni. Most, hogy a nyomdai munkabérek újból tetemesen emelkedtek és a papírárak a legutóbbi két hét alatt ismét rendkívül megdrágultak, a debreczeni napilapok kiadótulajdonosai kénytelenek voltak az újságok árát — megint csak igen szerény mértékben — fölemelni és abban állapodtak meg, hogy példányonként

hétköznap 60 koronában,
vasárnap 100 koronában

szabják meg az újság árát.

Az új árak július 8-án, vasárnap, lépnek életbe.

Debreczeni Független Újság
Debreczeni Újság
Egyetértés
Hajdúföld
Tiszánúli Hírlap

Vasárnap ientiszteletek sorrendje a református templomokban: Nagytöplomban délelőtt 10 órákor prédikál Ladányi Zsigmond segédlelkész, délután 5 órákor Marton

Dr. Komlóssy Pál rendőrtanácsos a kommunista szervezkedésekről.

Debreczenben nincs pozitív eredmény.

Tegnap számunkban beszámoltunk már arról, hogy a leleplezett fővárosi kommunista összecsküvéssel kapcsolatosan Debreczenben is megindították a szigorú nyomozást az esetleges izgatott kézrekerítésére. Hasonlóan a többi vidéki városok rendőrségeihez a debreczeni kapitányság is megeltette a szükséges intézkedéseket és a nyomozó közegek több, mint egy hétig állandó munkában voltak. A rendőrség köréből kiszivárogtak egyes részletek a nyomozásról, — mint azt már megírtuk, — de hivatalosan semmiféle értesítést nem adtak.

Munkatársunk tegnap délelőtt felkereste dr. Komlóssy Pál rendőrtanácsost, a debreczeni államrendőrség jelenlegi vezetőjét és érdeklődött a debreczeni nyomozás eredményéről.

A nyomozás eredményéről nem mondhatok semmi különöset, előállítás nem történt, — mondotta a rendőrtanácsos, — de a megfigyelések természetesen továbbra is

fenmaradnak. A nyomozás szála arra mutatnak, hogy Debreczenben nem tudtak találni és nem sikerült az embereket céljainknak megnyerni. Budapestről nem jött le senki a helybeli nyomozásokra. Az összecsküvés szála nem is nagyon mutatott Debreczenre, inkább az ország nagyobb iparvárosaiba.

A nyomozások ott sikerre is vezettek és mint a fővárosi kapitányság jelenléti vezetője, kijelentette, hogy a megfigyelések és nyomozások tovább folynak a kommunista szervezkedés ügyében, de Debreczen és környékén eddig pozitív eredményt nem jött.

Állandó megfigyelést tartanak fenn már az előírt szabályok szerint és semmi nyugtalanítót nem észleltek.

DR. REX féle
Pipere-szappanok
legjobbak, legolcsóbbak
Kapható Drogueriákban és Illatszertárakban. ooo

Sándor segédlelkész. — Kisiemplomban délelőtt 9 órákor prédikál Marton Sándor segédlelkész, délelőtt 11 órákor dr. Böttökös Béla segédlelkész, délután 3 órákor Ladányi Zsigmond segédlelkész. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor prédikál Baja Mihály lelkész, délután 5 órákor Uray Sándor lelkész. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor prédikál Papp Imre segédlelkész, karénnel résztesz a Póstás dalkör, délután 3 órákor prédikál Zámory Sándor segédlelkész, Ispolyi templomban délelőtt 10 órákor prédikál Molnár Ferenc lelkész, délután 3 órákor Tóth Sándor. — Homokkertben délelőtt 10 órákor prédikál Kustár Dániel vallásitanító lelkész. — Szegényházban délelőtt 10 órákor prédikál Zámory Sándor segédlelkész. — Nyilastelepen délután 5 órákor dr. Böttökös Béla segédlelkész.

Tanyai istentiszteletet tart Fancsikán Major Gyula segédlelkész, kollégiumi esküfélygel.

A Debreczeni Keresztény Ifjúsági Egyesület f. hó 8-án rendes heti összejövetelét Kollégium, földszint 4 sz. délután 5 órákor tartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete vegyes énekarának tanulási órái helenként csütörtökön tartatnak a kollégium ének- és zenetermébe. — Este 7-8-ig a hölgyek, 8-9-ig a férfiak részére. Új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, kar-nagy.

Az ág. hitv. ev. templomban (Miklós-u. 3. sz.) az istentisztelet folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt 10 órákor kezdődik, istentisztelet után egyházi közgyűlés lesz, melynek tárgya a tanítói állás betöltése. Kiváló tisztelettel: Fábry Tivadár h.-lelkész.

Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc-utcai templomban: Szombaton reggel 7, d. e. fél 11, délután 5 és este egyenyed 9 órákor. Hétköznapon reggel fél hét és este háromnegyed 8 órákor. Az elnökség.

Eljegyzés. Kőrössy Béláné, debreczeni birtokosnő leányát: Emmy két eljegyezte Papp Zsigmond tartalékos hadnagy, ékszerész.

Eljegyzési hír. Bagi Boriskát eljegyezte Szomják Gyula.

Meteorok a városi muzeumban. Debreczen város muzeumát dr. Hadházy Zsigmond főispán érdekes aján-dékkal lepte meg. Nagyoeszka darab meteorittal, vagyis lebegőkővel, egy hulló csillag töredékével, amely 1921 szept. 7-én a főispán ur hajdusámsón-ligeti birtokán esett le erős zugás, sístergés között, mitől a tanyabeli egyik asszony ájulást is kapott. A meteorok három kiló és hetvenkét gramm súlyu. A lehallaskor nagyobb volt, de majdnem fele apróbb darabokra tört. Hogy micsoda ásványrészeket tartalmaz, azt szakértői vizsgálat állapíthatja meg. — Ugy látszik természetesen is van benne

Debreczeni orvos — Berlinben. Dr. Nágel Zsigmond, ismert és becsült debreczeni fogorvos fia: dr. Nágel Zoltán, mint értesülünk, jelenleg Berlinben van. Ott a sebészeti tudomány legújabb módszerét: az átültetési rendszert tanulmányozta. Dr. Nágel Zoltán már is kiváló sikereket ért el ezen a téren, úgy, hogy már maga is előadásokat tartott az odaseregülő külföldi orvosoknak a sebészet eme újabb és nagyszerű fejlődéséről. Mint hallottuk, dr. Nágel Zoltánt Amerikába is hívják, de egyelőre még Berlinben óhajt maradni. A fiatal, nagy tehetségű debreczeni orvosnak — aki a debreczeni kollégiumnak volt kitűnő diákja — ez a gyönyörű karrierje bizonyára széles körben fog itt öszinte örömet kelteni.

A kőművesek sztrájkja. A kőműves-segédok sztrájkja még mindig tart. A munkások a munkaadók ajánlatát, — mint velünk közlik, — egyhangulag elutasították s ragaszkodnak eredeti követelésükhöz, amely mellett kártartanak. Semmiféle izgalom közöttük nincs, nyugodtan várják a fejleményeket.

Az Egyetértés részére előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal.

Zivataros esők voltak. A Meteorológiai Intézet jelenti: Hazánkban több helyen volt zivataros eső. Budapestén 23 mm. A hőmérséklet általában emelkedett. Idő-prognózis: Meleg idő várható, helyenként zivataros esővel.

A kékek klubjának közgyűlése. A debreczeni Kékek Clubja ma délután tartotta évi rendes közgyűlését a városháza kistanács-termében dr. Tóth Emil elnök megnyitja után a szokásos adminisztratív ügyeket intézte el a közgyűlés, amely után megválasztotta a jövő évre a tiszikart. — A Club jövő évi elnöke újból dr. Tóth Emil lett. Hasonlóképpen megtartották állásukat a többi tisztviselők is. A közgyűlést este 9 órákor a Lövöldében vacsora követte amelyen az ünnepi beszédet a Rákóczi-serleggel a kezében dr. Tóth Emil mondotta. (MTL.)

A homokkerti mulatság. A homokkerti templom alapjára vasárnap rendezendő mulatság iránt általános érdeklődés mutatkozik nemcsak a kertide a belvárosi lakosság körében is. Legfőbb oka ennek a nem-cél, de ezen kívül még az is, hogy a mulatság élén álló református olvasó egyesület megerősödött és korlátlan italmérésben kitűnő debreczeni és olesó bort mérnek pontos és lelkiismeretes kiszolgálással. A Rendezőség.

Megnyílt az iparművészeti tanfolyam. A hét folyamán kezdetét vette a nyári két hónapra tervezett iparművészeti tanfolyam, mely a város művészi életében mozgalmassá korszakot van hivatva bevezetni. A munka serényen folyik, s azt már is meg lehet állapítani, hogy Debreczen kulturális életének, ezen az eddig meglehetősen elhanyagolt területén, megfelelően irányított munkálkodással szép eredményt lehet elérni. A tanfolyamon nagy számmal vannak olyan résztvevők, akik szép jövőre jogosító tehetségnek adják tanujelét. A tanfolyam eredményéről maga a közönség is meg fog győződni, amennyiben a vezető iparművészek kiállításal szándékoznak beszárni a tanfolyamot. Jelenkezéseket még mindig felvesznek a tanfolyam helyiségében, Kollégium, II. c. 13., 14. (rajzterem). Ugyanott a tanfolyam vezetői iparművészeti feladatok megoldására megbízásokat is elvállalnak a nagy-közönségtől.

Dr. Szász Zander- és Vizgyógyintézete. Iszap és szénsav fürdők. Svéd torna. Degrassator soványító kúra (villanyos). Férfiak d. e. 10-ig és d. u. 5-től 8-ig. Nők d. e. 10-től d. u. 5 óráig.

Erősítés. A városi polgármesteri hivatalnak 3394—1923. éln. sz. felhívása folytán értesítették az összes érdekeltek, hogy az 1923. évi XXV. tc. a mezőgazdasági munkások munkaereje jogosítatlan kihatásának megállításáról, annak életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kiadott 12260—1923. sz. m. kir. földmívelésügyi miniszteri rendelet intézkedése szerint 1923 július hó 1-én életbe lépett. Debreczen, 1923 július 5. Városi előjáróság.

A Közhasznú Munkáskert Egyesület terménykiállítás. Közöltük már, hogy a Közhasznú Munkáskertek Egyesülete a kerttelepek látogatása az Árpád-telepen terménykiállítást rendez. Ezuttal a kiállítás programjáról adunk számot, amely a következő: A kiállítás megnyitása folyó hó 8-án (vasárnap) délután 4 órákor kezdődik s azt az egyesület elnöke nyitja meg. Ezután a Mezőgazdasági Kamara és más szakértőkből alakított bizottság kezdi meg működését, ezt követően pedig a diszoklevelek és a díjak kiosztása történik meg. A hivatalos aktus családiás kert-ünnepély követi. A bérleket és az érdeklődő közönséget ezuttal is meghívja az egyesület elnöksége.

Róna fényképészeti szalonja művészi képek készítője. Piac-utca 58. I. em.

Kedvezőnek ígérkezik a eséplés-eredmény. Budapest, július 7. Az egész országban folyó eséplés igen kedvező eredménnyel kecsegtet. — Mezőtúrról érkezett jelentés szerint a eséplés 12 mázsás állagot mutat.

Négy fogásból álló elsőrendű menü ebéd 690 korona Albert Belvárosi Éttermében. Ma, vasárnap ebéd menü: Hus leves májgaluskával, idei új savanyukáposzta főzelék, sertés sült, Meggyes lepény. Nagy választékban kész és frissen sülték, szolid olesó árak, figyelmes kiszolgálás! Abonensek felvételnek.

Rehabilitált földbirtokos. Még élénk emlékeztünkben van, hogy 1920. év nyarán Klein Sámuel tiszta csegi lakos, földbirtokos letartóztatták, zsarolással, orgazdasággal, román barátsággal vádolták, internálási eljárás alá vonták. A szélső sajtó hasábjain lekiesnylő, gunyoló, gyalázó cikkek dobták nevét, egyéniségét olesó prédának. A Klein Sámuel ellen folyamatba teti eljárás csak most nyert befejezést. A kir. Kuria a napokban megtartott tárgyaláson dr. Gábor Ernő védő előterjesztéseinek helyt adva, az alsó bíróságok egy évi, illetve 8 havi börtönbüntetést kiszabó ítéleteit megsemmisítette és ezáltal elég lételet adott egy sokat szenvedett és meghurcolt embernek és ártatlan családjának.

Új vendéglői árak Budapesten. Budapest, július 7. Az OKAB. elnöke rendeletet adott ki, amely lyel újra megállapítja az egyes vendéglői ételek tájékoztató árát. E szerint holnaptól kezdve a husleves, vagy a hamis-leves 2 és fél deciliter tájékoztató ára az általános forgalmi adóval 60 korona. A főzelék feltéttel 3 deci főzelék és 6 dekagramm sült hús tájékoztató ára pedig 450—500 korona. (MIT.)

Nemesfémjelentés. Budapest, július 7. Egy koronás 1150, 2 koronás 2300, forintos 3000, 5 koronás 5750, 10 koronás 31000, 20 koronás 62000, ducatarany 34 és fél.

Pályázat keztüire. Budapest, július 7. A belügyminisztérium a m. kir. államrendőrség orszérmelyzete részére 11,000 pár fehér béltet trikó keztüire szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdét. A pályázat határideje 1923 július 25. A pályázat részletes feltételeit a hivatalos lap legközelebbi száma közli. (MTI.)

A Kereskedelmi Alkalmazottak Orsz. Szöv. debreceni csoportja vasárnap délelőtti összehívott taggyűlését a rendezőség bellotta arra való hivatkozással, hogy ugyanezen időre más szakma is gyűlése kért engedélyt. Ertesítjük tagjainkat, — hogy rövidesen megtartandó gyűlésünkről értesítve lesznek. Vezetőség.

Baross Szövetség közgyűlése. A Baross Szövetség közgyűlése ma dél előtt 11 órakor lesz megtartva a Kereskedő Társulat dísztermében (Piac-u. 8.) Ez alkalommal városunkba érkezett Rausch Aladár kormányfőtanácsos, központi elnök és dr. Kossalka János műegyetemi tanár, központi igazgató.

A Nemzeti Színház Shakespeare ciklusa alkalmával a Nyugat legújabb száma kezd el Móricz Zsigmond cikksorozatát, melyben nagyszerű összefoglalásokban vetíti elénk a maga felfogását Shakespeare egyes remekeiről. A gazdag szám tartalmából kiemeljük még Lengyel Menyhért cikkét Ibsen Borkmann-járó, Pataki József cikkét a lerombolt Nemzeti Színházról, dr. Balassa József és Fenyő Miksa megemlékezéseit Lehr Albertől, Hevesy Iván tanulmányát Mátyás-Teutsch művészetéről, Molnár Akos novelláját, Kosztolányi Dezső regényfolytatását és Gyulai Pál kiadatlan leveleit.

Böröndöt, retikült, pénztárcát csak a készítőnél vegyen **Piac-utca 44., Feuermann böröndös.**

Agyonverte a saját gyermekét.

Budapest, július 7. Ma délelőtt a rendőrség letartóztatta Kolik József lakatosmestert, akit néhány nappal ezelőtt szomszédai feljelentették, hogy 6 éves fiát folytonosan üti, kinezza. Kiderült, hogy Kolik egy Pellei Rebeka nevű nővel élt közös háztartásban és ez biztatta Kolikot a gyermekkinzás-

ra, így akarván megszabadulni a gyermektől.

A gyermeket beszállították a Stefánia gyermekórázába, hol rövid szenvedés után meghalt. — Pellei Rebekát a rendőrség csak azért nem tartóztatta le, mert áldott állapotban van. Az eljárás ellenük tovább folyik.

A körvasú karambolja. Berlinből jelentik: A körvasút két vonata ma délután Schönebergben olyan erővel ütközött össze, hogy az egyik mozdony és öt kocsit lezuhant a pályáról. Az utasok közül hárman súlyosan, 60-an pedig könnyebben megsebesültek.

Az olasz-osztrák kereskedelmi szerződés. Róma, július 7. Az olasz-osztrák kereskedelmi szerződés ratifikáló okmányait aláírásuk után ma délután fél 5 órakor kicserélték. A szerződés e hó 15-én lép életbe.

Kloroformos rablók. Róma, július 7. Giustinianu herceget és feleségét ma éjszaka villájukban a felmondásban levő soffőr és komornyik kloroformmal elkábították és azután a lakást kirabolták. Két millió líra értékű ékszert és pénzt vittek el.

Ahol üres az állam kasszája. Peking, július 7. (Havas.) A pénzügyminiszter bejelentette a kormánynak, hogy hivatalát nem tudja ellátni, — minthogy az államkincstárnak nincsen pénze.

250 korona
1/4 kilogramm
Mágnás cipőkrém
Franknál
Csapó-utca 11. sz.

November 1-én lép életbe az új ipartörvény.

Az új ipartörvény végrehajtási utasítását közli a Budapesti Közlöny. A végrehajtási rendelet intézkedése szerint az új ipartörvény 1923 november hó első napján lép életbe. A végrehajtási rendelet 25 teljes oldalra terjed a hivatalos lapban, három részből és kilenc fejezetből áll. Az első fejezet az iparüzés általános feltételeit, a második fejezet a képzéshez kötött iparokról, a harmadik fejezet az engedélyhez kötött iparokról a tanviszonyból jezet az iparigazolvány, iparengedély kiállítását, az ipardíj és ipari realjogokat, az ötödik fejezet az ipar gyakorlását, a hatodik fejezet az iparüzési jog elvonását és megszüntését, a hetedik a tanviszonyt, tanoncok nyilatartását, a nyolcadik fejezet a büntető rendelkezéseket: a kilencedik fejezet a vegyes rendelkezéseket tárgyalja. A végrehajtási utasítás fontosabb intézkedései közül most csak azt említjük meg, hogy az új törvény a képzéshez kötött iparokról a tanviszonyból folyó iparhatósági teendőket az ipar területük hatáskörébe utalja, ha azonban az ezzel járó nagy munkának nem tudna megfelelni, kérheti a feladatokról való felmentését.

A buza ára.

A mai terménytőzsdén az irányzat továbbra is szilárd, a forgalom igen csekély. Az árak újabb 1500 koronával emelkedtek.

Hivatalos árak: Buza 76 kilogrammos tiszavidéki 45,500—750, egyéb 45,000—250, 78 kilogrammos tiszavidéki 46,000—500, egyéb 45,500—46,000, rozs 32,000—33,000, zab 41,500—42,500, tengeri 34—35,000 repce 80—82,000, korpa 20—21,000 korona.

Képek a pécsi magyar esperantó kongresszusról.

Magyar Esperanto Kongresszus? Furcsa, nagyon furcsa! De mindegy, egyszer már nekem is meg kell néz-nem, milyen emberek is ezek az esperantisták, akik magyaroknak is nevezik magukat. És leutaztam Pécsre.

Baranya fővárosa szeliden húzódik a Mecsek aljában, le- és felmenő utcái barátságosan őrzik vendégüket, a templomtornyok biztatón állnak őrt körülötünk, minha mondanák, hogy itt még megtalálható az igaz, régi, jó magyar vidéki élet — a régi korok kedves vendégszerelő szelleme, a hit derűje és a tudomány szeretete. Amennyire ez annyi balsors után egy magyar városban még megmaradhatott. Talán egy vidéki várost sem szerettem még meg oly rövid idő alatt és annyi melegséggel, mint az öttemplomos városkát és bátran merem mondani: ha nem lennék budapesti lakos, ha nem volnék Budapesthez kötve — pécsi szeretnék lenni.

Mi a csuda! Az impozáns város-házán zöldesillagos lobogó! Az esperantisták zászlaja leng egy magyar középületen! Igen, mondják, itt lesznek a kongresszus ülései. Hát csak menjünk fel. Mintha nem is ezerkilencszázhuszonháromban járnánk, a falon ott van Ferenc Józsa, Erzsébet királynő, Mária Terézia és József császár képe. A bejárat felétt Kossuth, Széchenyi és Deák Ferenc. És a padok között ülök! Azok is beillenek a kerethe! Még némelyik ruhája is kissé kopott, szegényes. Mikor egyesekről megudom kicsodák, szeretettel nézem őket, amint komolyan, figyelmesen, sokan lelkesen ülnek és hallgatják a szónokokat. Tanárok, tanítók, vasuti tisztviselők, bírósági jegyzők, orvosok, iparosok, hivatalnokok és diákok, a magyar középosztály jól ismeri alakjait, közöttük egy-egy pap, rendőr, kereskedő, ügyvéd, a mai magyar középosztály! Furcsa, nagyon furcsa! Hát a sok nélkülözés, gond, eleség, hajsz, szenvedés, vizsgára készülődés után még vannak emberek, kik dolgoznak utópiáért, eszmékért, melyekről — eddig legalább csak azt hallottam, hogy nem is magyar eredetűek?

Széchenyi István gróf akadémiai beszédéből idéz az egyik szónok. A legnagyobb magyar — bizony magam sem tudtam — már a múlt században hasznosnak találta volna egy egyszerű, a többi nyelveket tulszárnyaló nyelv létesítését. És megindulnak a beszédek. Igazi magyar módra, de azon a furcsa, dallamos, olaszra és szlávra egyszerre hasonlító nyelven, melynek sok szava régi ismerősként rö-pül el fülem mellett és melyet esperantónak neveznek! A szemek ragyogni kezdenek! Ezek nem esperantisták, ezek esperantóul beszélő magyarok! A megcsontított haza külföldi ismertetéséről tárgyalnak. Hogy a külföldi esperantó barátok megérik a magyarokat és segítik őket, hogy örömmel olvassanak rólunk és terjesztik a magyar igazságot, segítséget küldenek és vendégül látnak és közénk akarnak jönni. Es utat tör a magyar génusz is! Nehány magyar esperantó költő lefordítja Madáchet, Aranyt, Petőfit, Jókait és Gárdonyit és mind az öt világrészen akadnak rendelők. Minden esperantó lap örömmel közli le a magyarok műveit. Most már meg értem lelkesedésüket! Most már tudom, miért tudnak időt szakítani a hétköznap gondjai között, hogy sza-

bad, szent pünkösöd ünnepét is munkával töltsek, ünnepi munkával a hit, kultúra és a haza nevében. A turáni népek egyesítése, a MEFHON Turul Szövetsége diákjainak propagandája, a vasuti tisztviselők munkája, az esperantó irodalom irányítása magyarok vezetése mellett. — Csupa magyar terv, mely világot akar hódítani! És igazat adok nekik! Panaszkodnak, bár bizakodnak! Panaszkodnak, hogy kevesen vannak, még kevesebben, mint más országban! Pedig ha ez a kis csoport lelkes ember már ennyit elért az esperantó által, mit érne el az ország, ha minden intelligens ember így dolgozna! De vannak, akik nem így használják fel az esperantót, mondják. Mert az esperantó is csak nyelv, mindenki felhasználhatja, amire akarja! Ezért kellene a magyar érzelmű esperantista tábor erősíteni, hogy ők vezessenek és — akkor Magyarország is vezetni fog a világ esperantistái között. Egy új terület, ahol még szabad a pálya propagandára és hódításra — nem birodalmat hódítani, csak szíveket és segítők kezeket! De ez az uti vezet, mondják ők, az elvesztett hazai göröngyök visszaszerzésére is! Es már nem is olyan nagyon furcsa!

Mikor az elsőtől nézötér elé kilép a színész, hogy Petőfi „Rab-orozslán”-ját szavalja esperantóul és megjelenik a költő, hogy esperantó gyermekversikéket szavaljon, mikor a kis eredeti esperantó darabban a Szibériából menekülő magyar katonát segíti az angol diploma, mert azt mondja „aki esperantista, az rossz ember nem lehet” és amikor mindezt a termet betöltő lelkes tömeg áhitattal hallgatja, hogy aztán minden erősebb érzésnél megmozduljon a lelke és zugjon a taps, átjár engem is egy érzés, — nem merem már furcsának nevezni — és mikor az esperantó himnusz éneklük a magyar himnusz után, felállok a többivel és próbá-lom velük dudolni.

Balta Péter.

Legszebb
divatingek
2 **8000 kor.**
gallérral
HERMAN ÉS
FRIEDMAN
Plac-utca 10. Bikával szemben.

A devizaközpont ártolyamai:

Egy darab	Péni (Vétel)	Áru (Eladás)
Dollár	8635 K	8935 K
Angol font	39430 K	40630 K
Hollandi forint	3385 K	3395 K
Francia frank	505 K	525 K
Swicet frank	1480 K	1540 K
Léva	87 K	91 K
Cseh korona	262 K	274 K
Lira	42 K	46 K
Lira	364 K	384 K
Dinar	89 K	93 K
Német marka	0'055 K	0'063 K
Lengyel marka	0'074 K	0'082 K
Osztrák korona	0'122 K	0'132 K
Napoleon aran.	29600 K	— K
Dan korona	1497 K	1567 K
Norvég korona	1395 K	1455 K
Svéd korona	2283 K	2383 K
Belga frank	408 K	428 K

LENGYEL
KELMEFESTŐ
VEGYTISZTÍTÓ
Felvételi irodái: Csapó-u. 28. és 95.

Felölő szerkesztő: **Dr. SZATAIFERENC BÁRDOS GÉZA**

Hirdetések felvételnek az „Egyetértés” kiadóhivatalában.

Egy debreceni orvos Jáva szigetén.

A kórházak igazgató-fő-orvosává nevezte ki a holland kormány.

Dr. rugonfalvi Kiss András orvos, dr. rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár öccse, messze elkerült Debreczenből. A múlt év elején a holland kormány meghívta Jáva szigetére orvosnak. Dr. rugonfalvi Kiss András vállalkozott a nagy utra s megkötötte a megállapodást a holland kormánnyal, amely szerint Jáva szigetén fog orvosi szolgálatot teljesíteni.

A múlt év nyarán indult el a messze távolban levő állomás helyére a debreceni orvos, aki megérkezése után, csakhamar beilleszkedett az ottani keretekbe. Dr. rugonfalvi Kiss András, mint kiváló tehetségű orvos, gyorsan haladt. Ma már a jávai kórházak egyik igazgató-főorvosa s szeretetreméltó egyénisége révén is nagyon megkedvelték. Egyik becézett tagja lett az ottani legelőkelőbb társaságoknak.

A télen egy nagy estély volt a jávai kormányzóknál. Erre hivatalos volt természetesen a debreceni orvos is. Képviselve volt itt jóformán minden európai nemzet. Különösen az angolok jelentek meg nagy számmal. Dr. rugonfalvi Kiss András finom, úri fellépésével és comme il faut eleganciájával feltűnést keltett. Pompás frakk feszült rajta, ő volt a legfessőbb az egész társaságban.

Az angol ladyk és missek érdeklődéssel kérdezték, hogy hol csináltatta a frakkot?

— Tessék kitalálni! — vette fel a magyar orvos.

A hölgyek két pártra szakadtak. Az egyik Londonra, a másik Párisra szavazott.

— Sajnálom — mosolygott dr. rugonfalvi Kiss András — de egyik párthoz sem csatlakozhatom, mert se nem London, se nem Párisban, hanem Debreczenben készült a frakkom.

Az angol hölgyek alig akarták elhinni.

— De igen, ez így van! — erősítette dr. rugonfalvi Kiss András. Debreczenben Szabó János szabómester szabta, varrta, akinek az üzlete előtt egy nagy természetani csoda látható: a cserjéből nőtt lyceum-fa.

Az angolok nagy meglepetéssel hallgatták a magyar orvos előadását. Próbálták kiejteni Szabó János debreczeni derék magyar szabó nevét de bizony az nekik kicsit nehezen ment.

Dr. rugonfalvi Kiss András persze nagyon boldoggá tette, hogy Szabó János debreczeni szabómester munkája ilyen nagy sikert aratott. Legutóbbi levelében meleg hangon gratulált s köszönetet mondott neki.

A korona 0.6 $\frac{1}{2}$

Zürich, július 7. Berlin 0.0028, Hollandia 231, Newyork 5.87 és fél, London 26.82, Páris 33.85, Milánó 24.70, Prága 17.50, Budapest 0.06 és fél, Belgrád 6.05, Bukarest 2.85, Varsó 0.005, Bécs 0.0028 és háromnyolcad, Szófia 5.90.

Filmfelvételek a világháborúban járt debreceni katonákról.

József főherceg naplója filmben, álló képekben és szövegben. Felvételek az otrantói ütközetről. Négy előadás Debreczenben.

Folyó hó 16-án, hétfőn reggel a Hadtörténelmi levéltár osztályfőnöke, Thour Zdenko főtanácsos, Debreczenbe érkezik és magával hozza József főherceg tábornagy hadtörténelmi előadásának, valamint az otrantói tengeri ütközetről szóló előadás anyagát, hogy azt a debreczeni közönségnek bemutassa.

A két rendkívül érdekes előadás egyszerre kerül bemutatásra még pedig e hó 16-án hétfőn az Apolló mozgószínházban, 17-én, kedden pedig a Meteor-mozgóban. A magyar katonák dicső haditényeiről szól József főherceg előadása, mely egy körülbelül 20 perces filmből, 63 állóképből és a hozzátartozó magyarázó szövegből áll, mely József főherceg eredeti írása, illetve az ő haretéri naplója. Különös érdekessége ennek az előadásnak, hogy jobbra debreczeni katonák dicsőségéről szól és a képeken sok debreczeni volt katonatiszt és katona fog magára ismerni, amint rohamra haladt a csataterén, vagy a lövészárkokban visszaverte az ellenség támadását. József főherceg tudvalevően annak a hadosportnak volt a parancsnoka, amelynek a debreczeni ezredek voltak az erősségei.

Az otrantói tengeri ütközetről szóló felvétel felül mul minden fényképzési bravúrt. A dicsőséges tengeri ütközet legbravurosabb momentumai vannak megörökítve a képeken, melyeken látható Horthy kormányzó, ak-

korí ellentengernagy, ki az otrantói ütközetet hadihajóinkkal megnyerte.

Egy debreczeni vonatkozó film is szerepel a műsoron. Az 1916. évben Debreczenben lefolyt katonanap filmfelvétele. Érdekes reminiscenciákat idéz fel ez a kép a háborús Debreczenből. A film Iványi Sándor színművész tulajdonában van, de a filmet a hadtörténelmi múzeum meg fogja szerezni.

Ezt az előadást minden volt katonának, a nemzeti hadsereg minden tagjának meg kell néznie, hogy a magyar katona dicsőségének megörökített nagyszerű haditényeből erőt merítsenek a jövőre. De nézzék meg a hősök, a világháborút végigjárt katonák hozzátartozói is, hogy láthassák, milyen a magyar katona. Mindeme főszempontok mellett az is felemlítendő, hogy sokan felismerhetik hozzátartozóikat az eredeti felvételeken.

Az előadás 3 óráig tart. Az előadás kezdődik délután 6 órakor, egy este 9 órakor. József főherceg előadásában a szövegezt a főherceg megbízásából maga Thour Zdenko főtanácsos fogja felolvasni.

Ajánlatos, ha különösen az Apolló-mozgóban a helyeket az érdeklődők előre lekötik, illetve, hogy a jegyeket előre megvásárolják, mert rendkívül nagy az érdeklődés a páratlan érdekességű előadások iránt.

Hirdetmény.

Miután a debreczeni építő iparban fellépett sztrájk levezetése tárgyában a városi Elöljáróság, mint I. fokú iparhatóságnál hivatalból megtartott békéltető tárgyalás mindezeideig eredményre nem vezetett, figyelmezteti az I-ső fokú Iparhatóság a debreczeni összes építő munkásságot, hogy mindazon munkások munkájának szóval vagy tettel való gátlásától, zavarásától, vagy megakadályozásától, akik a békéltető tárgyaláson a munkaadók részéről tett 480 koronától 560 koronáig terjedő bérmegadása mellett munkába állni ohajtanak, a legmesszebbmenőleg tartózkodjanak, mert amennyiben akár reábeszélés, akár fenyegető magatartás, akár tettlegesség által ezt meggátolni megkísérelnék, vagy meggátolnák, ellenők a bünvádi eljárás, a törvény teljes szigorával, folyamathoz fog tétetni.

Debreczen, 1923 július 7.

Roslás István, sk.,

a városi előljáróság vezetője.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Faármegállapító-bizottsága a m. kir. miniszteriumnak 8210-1922. M. E. sz. rendeletéhez képest közhírré teszi, hogy I. évi július hó 6-tól kezdődőleg az import tűzfára vonatkozólag a következő tájékoztató áratokat állapítja meg:

Külföldről behozott import hasáb tűzifa ára:

a) 10,000 kg.-ként, vagononként, ab vasuti állomás 375,000 kor.
b) 10,000 kg.-ként, vagononként, ab fatelep, vízszinteladónak: 400,000 korona.

c) Mázsáncként aprítatlan állapotban, ab fatelep 4,500 korona.
d) Mázsáncként ab fatelep, aprított állapotban 5,000 korona.
e) Kg.-ként aprított állapotban, kiskereskedőnél 59 korona.
Debreczen, 1923 július 6.

Zöld, s. k.,

a faármegállapító-bizotts. elnöke.

Debreczeni Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

Hirdetmény.

Felhívtnak mindazon munkaadók, kik az „Általános bejelentő” lapokat a kézbesítő útján nem kapták kézhez, hogy azt pénztárunknál a hivatalos órák alatt okvetlenül szerezzék be.

Általában felhívjuk az összes munkaadókat, hogy általános bejelentési kötelezettségüknek még ez ideig eleget nem tettek, hogy annak I. hó 12-éig annál is inkább tegyenek eleget, mert ellenesetben hivatalból lesznek azok a késedelmes munkaadók költségére beszerelve.

Szabó Elek sk., Kurián Gyula sk.,
miniszteri biztos. igazgató.

Árlejtési hirdetmény.

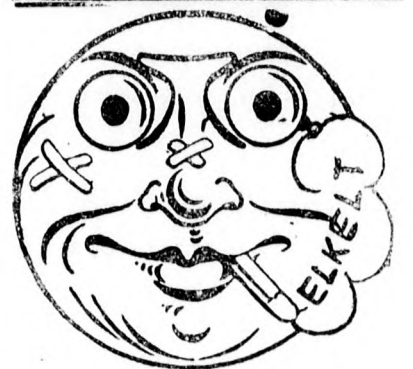
A ref. egyház ispotályi vegyes bizottsága árlejtést hirdet az ispotályban ápol 32 személy élelmezésére. A zárt, írásbeli ajánlatok 1923 július hó 11. napján déli 12 óráig adhatók be az ispotályi ref. lelkészi hivatalnál. Bónatpénzül 20,000 korona teendő le. Az árlejtési feltételek fenti lelkészi hivatalban tudhatók meg.

Az ispotályi vegyes bizottság.

Kinek van eladó háza?

Gyárunk tisztviselői és munkásai részére keresünk megvételre eladó kisebb házakat a külsőségeken, esetleg bent a városban is!

Ajánlatokat kérünk kizárólagos megbízottunkhoz, a **NAGY LAJOS** Országos Ingatlanforgalmi Irodához: Veres-u. 9.

A Hatvan-utcai kert, Diófa-utca 32. számú szőlő!

A Gaál János-féle kuncsorbai 32 holdas birtok!

A Zápolya-utca 19. számú ház!

Homokkert, Gvoda-utca 5. sz. ház!

Hevessy Mihály-féle 2 darab Katz-telepi házhely!

Otmalom-utca 5. számú ház!

Király Ferenc-utca (Csaókeri melletti Gerébi-telep) 42-44. számú házhelyek!

Sestakert, Poroszlai-ut 43. sz. nyaraló!

A Vértesi 28 holdas birtok!

Ezen ingatlanok után tehát már ne tessék érdeklődni!

Nagyon természetesen, hogy mindezeket az ingatlanokat a 24-ik esztendője fennálló

NAGY LAJOS

országos ingatlanforgalmi vállalat adta el!

Eladási megbízások felvételnek állandóan, egész nap, reggel 8 órától esti 6 óráig a

Veres-utca 9. sz. alatti irodában!

Lakásának átadását

telkiismeretesen intézi el Nagy Lajos iroda. VERES-UTCA 9. SZÁM.

Veszek kézalul használt, de kifogástalan, esetleg új állapotban levő

deszkát, léceket, gerendát, ajtót, fedőlemezt, szívo-nyomó kútszivattyút, kútosöveket, betoncsöveket, klozet-csöveket, vizleöntő készüléket.

Oszerépkályhát

üvegcserepet, cementlapokat, mozaik lapokat, üzleti rollokat, üzleti kizárókat, hajópádlót, ajtózáratokat, fallórát, vastagabb üvegtáblát, színes üvegtáblát, téglát, oszerépet, mindenféle építkezési anyagokat.

Ajánlatokat kér a Nagy Lajos Iroda, Veres-utca 9.

Megvételre keresek

ügyfeleim részére eladó

házakat

és kisebb-nagyobb birtokot megvételre, vagy bérbe.

Szíves ajánlatokat kér:

a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Iroda.

Debreczen, Veres-utca 9. szám.

A NAGY LAJOS

Országos Ingatlanforgalmi Iroda

HIRDETÉSEI:

Alkalmi házvétel

a Szent-Anna-utcai részen!!

A Teleki-utca 4. sz. ház

közbejött okok miatt
potom árért

eladó!

Ma megkaphatja az ezen ház felett rendelkező NAGY LAJOS ingatlanforgalmi irodában, a vendéglővel és az összes vendéglői berendezésekkel együtt

18 millió koronáért!

Ez a ház átvulik a Homokkert-utca a Homokkert-utcai frontján, a Bábaképezdével szemben van, a város legforgalmasabb legismertebb,

legjobb polgári vendéglője!

Igazi aranybánya! A napi borfogyasztás 7-800 liter, ami megállapítható és kitűnik a borivóból is!

A Homokkert-utca 3. szám, a Zsurzsa György-féle korcsma, most Habina ur benne a korcsmáros!

Gyönyörű udvarkert, Szökőkutak! Téli-nyári szaletli! Vendégszobák! Rögton beköltözhető lakásokkal együtt azonnal átvehető az üzlet is.

Aki előbb leteszi a foglalót az eladás felett rendelkező NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Irodánál Veres-u. 9. szám alatt, azé lesz ez a nagy ház üzlettel és berendezésekkel együtt!

A komoly vevő részére mindent felmutogat az ott lakó háztulajdonos: Kovács János úr!

Ne sajnálja a fáradságot!

Nézze meg a Csapókerében az

Apponyi-u. 16. sz. házat!

Hatalmas szőlővel, gyümölcsösrel.
Rögton beköltözhető lakással!

Ma még 3 millió koronáért megkaphatja!

Ha a kapu netalán zárva lenne, tessék fölkeresni az Apponyi-utca 12. sz. alatt lakó Földi Mihályné asszonyt, ő készséggel meg fogja mutatni az ingatlan Önnek!

Eladó

hatalmas bérház!

Nagy telekkel! Potom árért!
Beköltözhető lakással!
Alkalmi vétel!

Ára 8 millió korona!!

Homok-u. 34. Apafi-u. 25.

Két utcára nyulik át. Beköltözhetőre kapja a vevő a tulajdonos által lakott, a Homok-utcai fronton levő két szobás utcai lakást, előszoba, konyha, speiz és két fűskamarával.

Családi ház eladó!

Rögton beköltözhető
kis családi ház!

Pacsirta-utca 38. szám.

Ára 12 millió korona!

Három szobás lakás és mellék-helyiségek. Négy ablak az utcai fronton. Vízvezeték. Csatorna. Villanyvilágítás. Jó vízű kút, szívó-nyomó szivattyúval.

Tessenek ezt a házat föltétlenül és rögton megtekinteni, míg nem késő!

Hajduböszörmény egyik legelőkelőbb, legbájosabb családi háza

Bocskay-utca 1415. sz. ház

eladó!

Beköltözhető! A tulajdonoson kívül idegen lakó nincs!
E házban van a „Köztisztviselők fogyasztási szövetkezetnek” hatalmas fűszerüzlete, négy vasredőnyös kárakattal és 20 méteres rakárall!
Nagyon szép 3 szobás lakás, mellék-helyiségekkel. — Villanyvilágítás!

26 magyarhold birtok,

kitűnő minőségű. Mezőtúron, épületekkel. Rögton átvehető!
Ára holdanként 21 mázsa buza!

Csupán csak lakás céljára is megér ennyit!

Rögton beköltözhető! Sertést is tarthat! Pékséget is kap!

Régi erős forgalmu sütőde a Péterfiai részben

Rajtó-utca 41. számú házban

eladó.

Bármilyen más üzlet céljára is alkalmas!

Ára teljes berendezéssel együtt 700 ezer korona!

Nyílt, utcai üzlet, műhellyel, egy kimenővel, lakással. Egy nagy utcai szoba, konyha, speiz, külön padlás, pince, fűskamara, nagy udvar, szabad sertéstartás. Olcsó lakbér!

Az erős strapa miatt eladó! 24 óra alatt átvehető és beköltözhető!

Potom árért megkapható kis családi ház!

A Csapókeret melletti Geréby-telepen:
Iren-utca 18. számú ház!

2 szoba, konyha, fiatal gyümölcsfák, konyhakert, 300 négyszögöl telek. Cseréppel fedett, jókarban tartott épület!
Egy hét alatt át lesz adva a vevőnek az egész ház beköltözésre! — A konyhakert is rögton, mielőtt a termények föl lesznek szedve!

Stukaturus padlás szoba!
Most bérlő lakik benne, de azt a háztulajdonos elhelyezi másik házában.

Ára 2 és 1/2 millió korona!

Hirtelen közbejött családi okok miatt eladó

Szolnokon az „Erzsébet Szálloda”

közvetlen az állomás mellett.

Roppant erős üzlet!

Saját éttermével, vendéglőjével és szódavizgyárával együtt minden elfogadható árért megkapható!

Rögton átvehető!

Gyönyörű magánlakás! Szerződéses olcsó bérlés! Hatalmas leltár! Teljes berendezés!

A leltár megtekinthető az irodában.

A Hatvan-utcai kisállomás melletti Tócsókerében

a Szondy-utca 6. sz. ház

eladó!

Hirtelen közbejött körülmények miatt jutányos árért megkapható!

Alkalmi vétel!!!

Azonnali beköltözhetőre kap a vevő nagyon szép három szobás utcai lakást, üvegezett verandával és minden mellék-helyiséggel!

Erdő,

szántó és kaszáló

68 magyar hold

10 millió 200 ezer korona.

Erdélyben, Hunyadmegyében. Ebből 50 hold 20 éves cseredő. A többi szántó és kaszáló.

Hajduböszörményben

a Rózsa-utca 1973. számú

családi ház eladó!!

Rögton beköltözhető!

Idegen lakó nincs!

Két hét alatt a vevő beköltözhet, átveheti az egész házat!

Négy szobás lakás mellék-helyiségekkel. Villanyvilágítás mindenütt. Nagyon szép parkírozott udvar, rózsafákkal és gyümölcsösrel.

Nagy telekkel! Böszörményiek! Okvetlen nézzék meg a házat!

Potom ár! Alkalmi vétel!
Minden elfogadható árért megkaphatják! Alkudjanak meg a ház tulajdonosával, M. NAGY MIHÁLY kalapos mester ural Debreczen, Péterfia-utca 8. sz., vagy ott a háznál, Böszörményben!

Okvetlen nézzék meg ezt a házat is!

Azonnali beköltözhetőre kap a vevő egy szép szobát, konyhát, speizt, fűskamarát, istállót, baromfiólat, sertésólat, nyárikonyhát, konyhakertet, gyümölcsösöt!

A Csapókeret, Kinizsi-utca 73. számú ház ez!

Villanyvilágítás minden lakásban, még az udvarban és a padlásan is!

Roppant olcsóért megkapható!

Alkudjanak meg az ott lakó tulajdonossal, Sinágel Mihály ural!

Friedmann Ignác és fiai

női divatruházában

Piac-u. 65.

Turul cipőüzlettel szemben.

Napi olcsó árak!

Nagy választék!

Ruhavásznak

Grenadinok

Voilek

Cretonok

Vásznak

Chiffonok

Zephirek

Ruhaszövetek és selymek. Férfi- és női fehérneműk, harisnyák, Keztyűk. — Nyakkendők. Esernyők.

Füldőruhák és sapkák.

Az 1923 május 1. napján életbe lépett 2222—1923. M. E. számú Lakásrendelet 82. §-a értelmében hat havi elzárással és lakásának elreklválásával büntetendő az aki lakásának átadásáért lépési díjat kér, vagy ad, vagy pedig aki albérlésbe adott lakásáért a megengedett bérnél magasabb bért kér, vagy fodad el.

Szilágyi Jenő

értékpapírkereskedő és árubizományi irodája, Debreczen, Csapó-utca 19. sz. Telefonszám 5-66.

Tégla eladás.

Nagy és kis cseretégla ismételtén már minden mennyiségben módomban áll szállítani.

Debreczeni részvények vétele és eladása.

Helyi takarékpénztárak és bankok részvényeit a napi forgalmi árfolyamon bármilyen mennyiségben veszek és eladok.

Homok eladás.

Sárga száraz homokot vagon-telekben igen előnyös napi áron módomban áll szállítani.

Vendéglő és pálinkamérés átadó.

A város legforgalmasabb helyén bevezetett régi nagyforgalmu üzlet, vendéglő és pálinka ki-méréssel együtt, komplett felszereléssel, előnyös feltételek mellett, teljesen megbízható fél-nek átadó. Közelebbi részletek irodámban megtudhatók.

Kölcsonközvetítés

Helybeni és vidéki kereskedőknek, iparosoknak és földbirtokosoknak bármilyen nagy összegű kölcsönt közvetítek, igen előnyös feltételek mellett. — A pénz folyósítása 24 óra belül történik.

Kis- és középföldbirtokok figyelmébe! 50—500 hold földdel rendelkező tulajdonosoknak igen előnyös feltételek mellett mezőgazdasági kölcsönt közvetítek. Közelebbi feltételek irodámban megtudhatók.

Mindezen ingatlanok, üzletek és lakások felett a **NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik**, ott nyerhető bővebb felvilágosítás, ott köthető meg a vételi ügylet, ott teendő le a vételi foglaló!

Iroda: Veres-utca 9.sz. alatt.

Hivatalos órák állandóan egész nap, reggel 8 órától délután 6 óráig.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 200 korona, minden további szó 20 korona. Vasárnap 10 szög 300 korona, minden további szó 30 korona. Vastagabb betűkből a szavak kétszeresen oooooooooo lesznek felszámítva. Telefonszám 4. oooooooooo

EREDMÉNYT
hirdetéssel esakis úgy
érhet el, ha az

EGYETÉRTÉS
apróhirdetési rovatait
veszi igénybe.

A kiadóhivatal
hirdetési megfogalmaz,
telefonhívásra
bárhova elmejj.
TELEFON 4.

Kiadóhivatal
KOSSUTH-UTCA 2. SZ.
Vidékről a hirdetési
díjat postabélyegekből
is ellehet küldeni.

Ajánlat

Pálinkafőző üstök
mosó- és cserüstök ké-
szen legolcsóbban Mán-
doki rézművesnél Arany
János-utca 13. sz. Ócska
vöröszret napi áron
vesz. 1137

Özvegy urinő.
aki háztartás és gazda-
ság minden vezetésében
járta, aki most is nagy
uri háztartást vezet,
háztartás vezetésére
ajánkozik. Cim a ki-
adóhivatalban.

Veszek
fehérműveket, selyme-
ket, paplanokat, garni-
turákat, szőnyeget,
butort. Kaiser, Piac-u.
7. sz. 1138

Aranyat,

ezüstöt, briliánsot a
legmagasabb árban vá-
sárol Kátal ékszerke-
reskedő, **Piac-utca 19.,**
II. em. Telefonhívásra
házhöz megy.
Telefonszám 624.

Butorvevők.
Varga-utca 1., Szent-
Anna sarkán butoraktár
és kárpitos-műhely
nyílt. Rendeléseket és
javításokat is vállal.
1453

Ma fizetek
Vöröszréért . . . 3200
Sárgarézért . . . 1800
Ólomért 750
Cinkért 750
Kovácsvasért . . . 55
Gépöntvényért . . 200
K-át kilogrammonként.
Weisz Ferenc
Felvilágosítást
Márton Kálmán-u. 3
fűszerüzlet.

Virágcserep
kicsiben és nagyban
kapható Timár-u. 11.
Telefon 10-92. 1461

Bor
hamisítatlan, saját ter-
més, zamatos, literen-
ként kapható Sestakert
Poroszlai-ut 53. Merkli-
nél. 1462

Két lakást
3 esetleg 2 szobásat
keresek azonnalra vagy
augusztusra. Ügynököt
díjazok. Fahidi, Sziv-u.
23. Telefon 4-18. 1127

Villamoszerelési
anyagok és készüle-
ketek a legolcsóbb napi
árban ad el. Delejtűjű-
tök, fesszűrők, villi-
motorok, telefonok, min-
dennemű villamos mű-
szereket gyár, javít,
vesz, elad, cserél
FÖLDVÁRI
Debreczeni I. Elektro-
technikai gyár
SZÉCHENYI-UTCA 55. SZ.
Telefon 168.

Uteal
butorozott szoba, eset-
leg intelligens házaspár-
nak kiadó. Darabos-
utca 16. 1481

Droguista
gyakornoknak közép-
iskolával rendelkező fiat-
tal embert felvesz a
Gyógyáru Kereskedelmi
Részvénytársaság. 1483

Takaréklüzehelyet
esak
Király Imre
lakato nál
vegyen vagy rendel-
jen. Asztalkonyhá-
val 40% fűtőanyagot
takarít meg.
Műhely és raktár:
Hadházi-ut 13. szám
(Saját ház.)
Telefon 9-96. Villamos megálló

Javítóvizsgára
kosztért a szünidőben
előkészít gyakorlott ma-
gántanító. Megkeresést
továbbít a kiadóhivatal.
1463

Zslbárosoknak
árusításra alkalmas, ke-
rekeken járó két asztal
eladó. Maróthy György-
utca 21. sz. 1466

Földvári Debreceni I.
Elektrotechnikai gyár
Széchenyi-utca 55.
Telefonszám: 168.

Szállít villamos fel-
szerelési cikkek, izzó-
lámpák, villanymoto-
rokat a legolcsóbb
napi árban. Különféle
vill. készülékeket és
orvosi műszereket —
gyárt, javít, vesz, el-
ad, cserél. — Motort,
dynamót tekeresel a
régén elismert leg-
jobb kivitelben. 000

Aranyat,
ezüstöt,
briliánsat,
hamis fogakat
legmagasabb napi áron
vesz
Steiner Mihály
Hatvan-u. 2., I. emelet.

Kereslet
Két lakást
3 esetleg 2 szobásat
keresek azonnalra vagy
augusztusra. Ügynököt
díjazok. Fahidi, Sziv-u.
23. Telefon 4-18. 1127

Csizmadia
segédeket felvesz Er-
délyi, Rakovszki-utca
12. 1480

Kádársegédet
keresek azonnali belé-
pésre jó fizetéssel. —
Ajánlatokat Kepes Al-
berthez Berettyóújfalun.
1478

Eladó
a sámsoni nagykertben
900 □ öl szőlő. Érte-
kezni lehet Csapókert.
Kinizsi-utca 4. 1473

Csizmadia
segédek felvételnek. —
Rakovszky-utca. Mázló.
1475

Asztalos
tanuló kosztal vagy fi-
zetéssel felvétetik. Bakó
Imre épület- és butor-
asztalosnál. Apafi-utca
32. 1474

Lakatos
tanulót magas órabér
mellett felvesz Fekete
lakatos. Piac 66. 1485

Cséplést keresek
hatos gőzgépre, gép
azonnal szállítható. —
Kiss gépműhely. Erzsé-
bet-u. 20. Telefon 901.
1486

Magánházat
lehetőleg központi fek-
vésűt megvételre kere-
sek. Ügynököt díjazok.
Cim a kiadóban. 1484

Ócska vasat
rezt mindenemű
fémét legmagasabb
árért veszek. Ková-
csoknak használha-
tót becserelek. Nagy-
győbtelt elszállítok
STEINER,
Eötvös-utca 110. sz.
Telefon 6-86.

Tanuló
fizetéssel felvétetik
Tolnai Dániel cipőáru-
házában. 1448

Faesztergályost
jó munkát felvesz
Bálint József Csapó-u.
67. szám. 1491

Boros hordót
használtat, taposó-
és srófos káposztás-
kákat
veszek
Báró Györfly.
Tel. 12-83. Nap-u. 4.

Egy darab
8-10-es motor eladó.
Mikepércsi-ut 7. Soós
Sándor kovácsmester-
nél. 1489

Egy
új, fedélműkűlű hintő
eladó. Albi, Garai-utca
28. szám. 1490

Eladás
Gazdálkodóknak
alkalmas házamat el-
adom. Timár-u. 11. 1468

Cserépkályha
új, világhírű gyártmány,
felállítással együtt eladó
Timár-u. 11. 1467

Írógép.
látható írásu 80 ezer
koronáért eladó. Apafi-
utca 32. 1470

25 literes
tejes kannák eladók.
Széchenyi-ut 18. szám.
1479

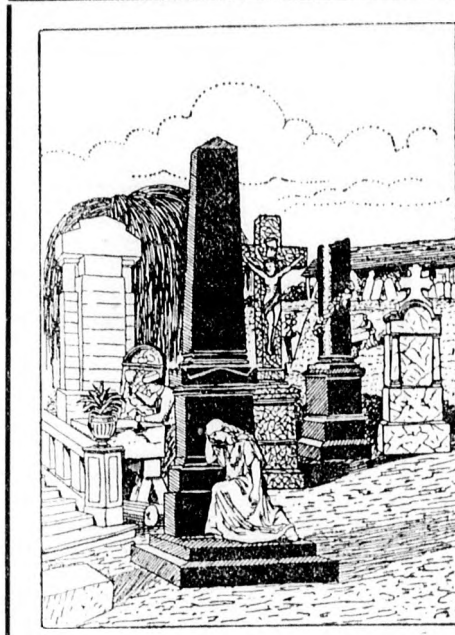
Eladó
három fél sósszalonna,
együtt vagy felenként.
Maróthy-u. 12. 1477

Egy 30 méteres
KÖTÉL
4 cm. átmérőjű
teljesen új és
egy kézl tűzi
fecskeendő
eladó.
Ára 100-110
ezar korona.
Értekezni
Molnár Gyula
építési vállalkozó
Bagomér.

Körishetetes
modern hálószoba, új,
fényezett, olcsón el-
adó. Beresényi-utca 38.

Tengeri és árpadara
legolcsóbb napi árban
eladó Hortobágy ma-
lomban. 1482

Az Egyetértés szer-
kesztőségének és kiadó-
hivatalának a telefon-
száma 4.

DEBRECZENI MŰKÖGYAR RÉSZEZ.-TÁRSASÁG

ajánlja telje-
sen fagymentes
SIRKÖVEIT.
Óriási választék!

Városi raktár:
Kegyes Ferenc sirkő-
üzletében Piac-u. 38.
Gyártelep:
Fürdő-utca 2. szám.

Kifáradtam!
Nyugalomba akarok vonulni,
ezért átadom vagy végleg,
vagy társnak, az ország egyik
legbevezetettebb, óriási össze-
kötetéseivel rendelkező, 24
év óta fennálló, egyedül tulaj-
donomat képező „NAGY LAJOS
Országos Ingatlanforgalmi
Vállalatot”.

Található vagyok d. 8-12-ig
Veres-u. 9. sz. alatti irodám-
ban, délután pedig 12-2-ig,
vagy 5 és 6 óra között Me-
szena-u. 26., Maróthy György-
utca 27., Gólya-utca 1. számu
házam építkezésénél.

Csak komoly, rendezett anyagi
viszonyok között élő, föltétlen
tőkeerős egyén keressen föl
személyesen!

Téglaéscserép
nagymeretű, elsőrendű kapható
Nyulasi gőztéglaagyár
Borz-u. 5. sz. Telefon 15-18.

Figyeimeztetés
az eladó ingatlanok
tulajdonosaihoz!

A Nagy Lajos ingatlanforgalmi
irodának felhagyó ügynökei
nincsenek!

A Nagy Lajos iroda tulajdonosa
avagy irodai alkalmazottja
senkihez le nem megy,
senkit nem kapacitál, sen-
kit nem erőszakol arra,
hogy az eladással a Nagy
Lajos irodát bizza meg.

Akinek szüksége van az ország egyik
legrégibb, 24-ik év óta fennálló, az
egész országban óriási összekötte-
tésekkel rendelkező Nagy Lajos
iroda közbenjárására, tevékenysé-
gére, az megtalálja ezt az irodát.
Debreczenben, Veres-u. 9. szám.

Az összes bel- és
külföldi lapokban
legelőnyösebben
és
leggyorsabban
helyezheti el
hirdetéseit
a
Magyar Hirdető
Iroda
fiókja útján.
Kossuth-utca 53. szám
Telefon 8-51.

Használjon csak
Meteor kávépötléket.
Jobb és kiadósabb,
mint bármely más gyártmány.
Kapható
minden fűszerüzletben.

Olcsó kerti butorok,
nyugszékek,
garantált száraz anyagból készült vasalt
és vasalatlan szekerek, kőrisalppal,
akáccsal és szilfaaggal, szekér-
alkatrészek (agyak, talpak, kullók stb.).
Gyönyörű kivitelű elajfényes **Eszter-
házy-kocskák.** — Elsőrendű száraz
tölgyparkét, falfrász és székács nagy
választékban állandóan raktáron.

Kérjen árajánlatot.
RÁHMER SÁNDOR
mezőgazdasági gépek raktárában
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43.
TELEFON 962.
Neuschloss-Lichtig Faipar R. T. és Pestszent-
lőrinci Parketgyár R. T. Vezérköpiselete.